

TIEDOTE MONIKKOLASTEN KASVATUKSEN KYSYMYKSIÄ
KÄSITTELEVÄN OPPAAN JULKAISEMISESTA
JULKAISUVAPAA HETI

ONKO ELÄMÄSI TYLSÄÄ? TUTUSTU KAKSOSIIN TAI KOLMOSIIN

Toukokuussa ilmestyy *Yhdessä ja erikseen – Näin tuen kaksos- ja kolmoslapsen kasvua* – opaskirja. Opas antaa kaksosten ja kolmosten vanhemmille ja muille perheen tukena toimiville kaivattua tietoa siitä, miten monikkolapsen yksilöllisyyttä ja tasapuolista kohtelua voidaan tukea.

Kun lapsia syntyy kerralla enemmän kuin yksi, on vanhempi tai kasvattaja erityisen tilanteen edessä. Miten vastaan usean lapsen tarpeisiin yhtä aikaa? Lasten kasvaessa kysymykset lisääntyvät: Miten tuen yksilöllisyyttä tilanteessa, jossa monikkous jo itsessään luo erityisen asetelman lapsen yksilöllisyyden kehitykselle? Miten suhtaudun monikkolasten keskinäisiin rooleihin? Entä jos jo lasten tunnistaminen tuottaa hankaluuksia?

Mm. näihin kysymyksiin vastaa opaskirja, joka antaa käytännöllisiä vinkkejä alle kouluikäisten kaksos- ja kolmoslasten kasvun ja kehityksen tueksi. Näistä neuvoista hyötyvät sekä monikkolasten vanhemmat ja läheiset että myös kasvatus-, sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ammattilaiset.

- Juuri valmistuneen tutkimuksen mukaan lähes 40 prosenttia vanhemmista koki monikkolasten kasvatuksen haastavampana kuin oli osannut odottaa, kertoo Suomen Monikkoperheet ry:n toiminnanjohtaja ja oppaan toimittaja **Ulla Kumpula**.

Tuoreen tutkimuksen mukaan kaksosten ja kolmosten vanhemmat kokivat vanhemmuudessaan erityisinä haasteina lasten samanaikaisten tarpeiden tyydyttämisen, lapsen yksilöllisen huomioinnin ilman vertailuja sekä ajan jakamisen kaikille lapsille tasapuolisesti. Parhaana monikkolasten vanhemmuudessa pidettiin monikkolasten kasvun ja kehityksen sekä yhteisen toiminnan seuraamista, lasten seuraa ja läheisyyttä toisilleen sekä moninkertaisena tullutta iloa ja ylpeyttä lapsista. Vanhempien mukaan lasten yksilöllisten erojen ja samanlaisuuksien havaitseminen kehittymisessä oli erityisen hienoa ja useimmat pitivät tärkeänä lasten omien persoonallisuuksien esiintymisen arjessa.

Oppaan **mediatilaisuus** järjestetään perjantaina 21.5.2010 klo 11-13 Helsingissä, Ravintola Pääpostin Postiljooni B3-tilassa osoitteessa Mannerheiminaukio 1B. Tilaisuudessa jaetaan kyseinen opas. Mahdollisuus Suomen Monikkoperheet ry:n tarjoamaan lounaaseen ravintola Pääpostin lounasruokalassa. Tilaisuudessa mahdollisuus tavata oppaan toimittaja, Suomen Monikkoperheet ry:n toiminnanjohtaja Ulla Kumpula, järjestösihteeri Tiina Matala sekä hallituksen puheenjohtaja, kaksosten ja kahden yksöslapsen äiti Susann Heinonen, joka tarjoaa kaksosten äidin näkökulman aiheeseen. Tervetuloa!

SUOMEN
MONIKKOPERHEET RY

20.4.2010

TIEDOTE MONIKKOLASTEN KASVATUKSEN KYSYMYKSIÄ
KÄSITTELEVÄN OPPAAN JULKAISEMISESTA
JULKAISUVAPAA HETI

Oppaan mediakappale on tilattavissa osoitteesta toimisto@suomenmonikkoperheet.fi tai 050 435 9004. Postitamme oppaan 7.5 alkaen. Ohessa on liitetiedostona oppaan kansilehti.

Lisätietoa: Toiminnanjohtaja Ulla Kumpula, Jyväskylä, 050 3280730,
toiminnanjohtaja@suomenmonikkoperheet.fi
Järjestösihteeri Tiina Matala, Jyväskylä, 050 4359004,
jarjestosihteeri@suomenmonikkoperheet.fi

Pohjois-Savon alueella myös oppaan pääkirjoittaja, kaksosten äiti Anna-Helena Lipponen, Iisalmi, 0400 776324, annahelenalip@suomi24.fi

Huomaa myös alla olevat liitteet!

TIEDOTE MONIKKOLASTEN KASVATUKSEN KYSYMYKSIÄ
KÄSITTELEVÄN OPPAAN JULKAISEMISESTA
JULKAISUVAPAA HETI

LIITE 1

Yhdessä ja erikseen - Näin tuen alle kouluikäisen kaksos- ja kolmoslapsen kasvua - opas

Opas on laajan yhteistyön tulos. Siinä on merkittävää teoretiedon ja vanhemmilta saadun kokemustiedon yhdistäminen. **Kirjoitustyöstä vastasivat** kasvatustieteen maisteri Anna-Helena Lipponen (luvut 2–6), lastenpsykiatrian professori emerita Irma Moilanen (alaluku 7.1), lastentarhanopettaja Sari Ylitolva (alaluvut 7.2–7.6) ja Suomen Monikkoperheet ry:n toiminnanjohtaja Ulla Kumpula (luvut 8–9). Oppaan tekoa on **ohjannut ja kommentoinut** ohjausryhmä, johon kuuluivat kirjoittajien lisäksi terveystieteen maisteri Kristiina Heinonen, päiväkodin johtaja Sinikka Niekka, henkilöstöpäällikkö Varpu Penninkilampi-Kerola ja luokanopettaja Päivi Pesonen. Oppaan tekstiä **kommentoivat** myös varhaiskasvatuspalvelujen palvelujohtaja Marja-Liisa Akselin, erityisasiantuntija Kristiina Cleve, terveystieteiden kandidaatti Johanna Eronen, koulutussuunnittelija Mari Kaihovaara, Kuuloliiton toiminnanjohtaja Pekka Lapinleimu, vammais- ja vapaaehtoistoiminnan tutkija Anniina Lavikainen, myyntipäällikkö Marika Lintala, Suomen Monikkoperheet ry:n järjestösihteeri Tiina Matala, kehittäjäsaaraanhoitaja Markku Mäkinen, sivistystoimenjohtaja Tarja Puro ja varhaiskasvatuksen suunnittelija Liisa Tietäväinen. Rahoittamiseen osallistuivat Raha-automaattiyhdistys ja Maaseudun Kukka-rahaston säätiö. Opas on Terveyden edistämisen keskus ry:n arvioima.

Lähteinä on käytetty kansainvälisiä tutkimuksia ja monikkotietokirjasia, suomalaisia kaksostutkimuksia ja -tutkijoita, Suomen Monikkoperheet ry:tä sekä kyselyjen ja haastattelujen kautta saatuja vanhempien ja päivähoitohenkilöstön omakohtaisia kokemuksia. Oppaan suorat lainaukset on poimittu Suomen Monikkoperheet ry:n keväällä 2009 tekemistä kyselyistä. Anna-Helena Lipposen pro gradu -tutkielmaan ”Alle kouluikäisten lasten kasvatus vanhempien kokemana” sisältyviä kaksosten vanhempien haastatteluja on myös käytetty.

Opas on tilattavissa sen julkaisijalta: Suomen Monikkoperheet ry, toimisto@suomenmonikkoperheet.fi tai www.suomenmonikkoperheet.fi. Oppaan hinta on 12 euroa+ toimituskulut.

Suomen Monikkoperheet ry

Suomen Monikkoperheet ry on kaksos-, kolmos- ja nelosperheiden valtakunnallinen kattojärjestö. Toimintamme pääpiirteitä ovat tiedon jakaminen, edunvalvonta ja vertaistuki. Päärahoittajamme on Raha-automaattiyhdistys. Suomessa toimii vapaaehtoisvoimin 16 paikallisyhdistystä, jotka järjestävät tapahtumia ja toimintaa jäsenistölleen omalla toimialueellaan.

15-vuotisjuhlavuoden tapahtumat

Suomen Monikkoperheet ry juhlistaa 15-vuotista toimintaansa vuonna 2010. 2.2. juhlittiin ensimmäistä kaksosten päivää valtakunnallisesti alueellisin perhetapahtumin. 22.5.2010 järjestetään juhlaseminaari Helsingissä, Iiris-keskuksessa 22.5.2010.

Juhlaseminaarissa julkistetaan vanhemmille sekä muille perheen kanssa toimiville läheisille ja ammattihenkilöstölle tarkoitettu Yhdessä ja erikseen- Näin tuen alle kouluikäisen kaksos- ja kolmoslapsen kasvua -opas.

TIEDOTE MONIKKOLASTEN KASVATUKSEN KYSYMYKSIÄ
KÄSITTELEVÄN OPPAAN JULKAISEMISESTA
JULKAISUVAPAA HETI

Juhlaseminaarissa julkistetaan HYVÄ ALKU- hankkeessa toteutetun monikkoperheen hyvinvointi- ja taloudellinen selviytyminen-tutkimuksen eri osa-alueiden kaikki päätulokset. Lisäksi professori emerita **Lea Pulkkinen** puhuu yhteisöllisyyden merkityksestä lapsen elämässä.

Monikkosyntyvyys

Suomessa syntyy vuosittain kaksoset noin 850 perheeseen ja kolmoset noin 10 perheeseen. Neloset on syntynyt viimeksi vuonna 1994 ja viitoset 1977. Kaksosista 1/3 on identtisiä.

HYVÄ ALKU monikkovanhemmuteen hanke (2009-2011)

Ray:n rahoittama tutkimus- ja kehittämishanke. Tavoitteena on saada ajantasaista tietoa suomalaisten monikkoperheiden hyvinvoinnista ja taloudellisesta tilanteesta. Hankkeen avulla pyritään edistämään monikkotiedon keruuta. Tavoitteena on saada valtakunnalliset, tilastotiedon keruuta toteuttavat tahot (THL, Tilastokeskus, Kela) keräämään tietoa myös monikkoperheistä. HYVÄ ALKU -hankkeen avulla on myös tarkoitus luoda edellytykset sille, että kaikki suomalaiset monikkoperheet saisivat lasten syntymään valmentavaa ensitietoa perheen asuinalueesta riippumatta. Hankkeessa toimitaan sen puolesta, että sairaanhoitopiirit vahvistaisivat tekemäänsä yhteistyötä paikallisjärjestöjen tai muiden monikkoperhetoimijoiden kanssa monikkoperhevalmennuksen järjestämiseksi.

Moninkertaisia onnenhetkiä ja arjen haasteita

– monikkoperheiden vanhempien kokemuksia perheen hyvinvoinnista-tutkimus

Hyvä alku monikkovanhemmuteen (HYVÄ ALKU) -hankkeessa toteutettu tutkimus, joka käsitteli laajasti monikkoperheen psykososiaalista hyvinvointia ja taloudellista selviytymistä. Tutkimuksen teki tutkija Johanna Hyväluoma Jyväskylän yliopiston Perhetutkimuskeskuksessa. Tutkimus on myöhemmin saatavissa sähköisesti osoitteessa www.suomenmonikkoperheet.fi. Lisätietoa Aune Karhumäki, projektipaallikko@suomenmonikkoperheet.fi, 040 585 7808